

שוק החלב העולמי עולה בעקבות תחזיות הגידול בשוק הסיני

נובמבר 2013

בהמשך לתגובות המשקיעים, על הקלות במדיניות הילד האחד במדינה, זינקו ב-18 בנובמבר 2013 מניות המחלבה הסינית הגדולה Mengniu, ב-4.8%. לכך נוספו חדשות טובות לתעשיית החלב העולמית ולפיהן, שדרג הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (OECD) את תחזיות הצמיחה הכלכלית של סין.

לדברי ה-OECD, הצמיחה הכלכלית בסין תואץ ב-2014 ל-8.2%, לעומת גידול צפוי של 7% בלבד. בדיווח האחרון מוסר הארגון כי "הצמיחה תופסת תאוצה והאינפלציה נשארת נמוכה; הביקושים המקומיים הם שהובילו את התפנית".

בשנים האחרונות קידמה סין, באופן בלעדי כמעט, את שוק החלב העולמי והשפיעה, הן על ידי מחירי החלב שלה והן על ידי השקעותיה, על השווקים: באירופה, בניו זילנד, באוסטרליה, באמריקה הלטינית ובארצות הברית.

מדד ההאנג-סנג לחברות בסין, הידוע גם כמדד ה-H-share, רשם, בסגירה בהונג קונג, עלייה בשיעור של 5.7%, לרמה של 11,307.33. על פי דיווח בלומברג, זהו הזינוק הגדול ביותר מאז דצמבר 2011.

בחברת הברוקרים הגדולה בסין, Citic Securities Co., עלו המניות ב-13%, על רקע ההערכות האופטימיות כי הרפורמות יסירו ביבשת את האיסור על הנפקות ראשוניות לציבור. נוסף על התרופפות מדיניות הילד היחיד, נטות הרפורמות, שהוצעו בכינוס המליאה השלישית של המפלגה הקומוניסטית, לאפשר לחברות פרטיות לקחת חלק גדול יותר בכלכלה.

תמ"ל (תרכובת מזון לתינוקות) - החמרת התקנות

חברות המייצרות תמ"ל/פורמולה (Infant Milk Formula - IMF) צפויות להרוויח גם מהתחזית הכלכלית האופטימית. עם זאת, הרגולציה התהדקה, בעקבות תחקיר שחשף כי בכירים בחברת הבת הסינית של דוננה נהגו לשחד את אנשי הסגל הרפואי.

בייג'ינג מגבשת בימים אלה תקנות מחמירות יותר עבור חברות שמייצרות תמ"ל, ומטילה סנקציות על מתן תמריצים ומתנות לבתי חולים ולמתקנים רפואיים. הכללים נועדו גם כדי לקדם את נושא ההנקה. בין היתר יחול איסור על הדפסת תמונות של תינוקות על גבי האריזות ועל קידום מוצרי תמ"ל בבתי החולים; ויצרני הפורמולות יחויבו לדווח לרשות לבטיחות המזון ולפרט את חומרי הגלם, הרכיבים והתוויות של מוצריהם, כך נמסר מסוכנות הידיעות הסינית הרשמית Xinhua, שציטטה מתוך הודעת משרד הבריאות ומינהל המסחר והתעשייה - "כלב השמירה" האמון על נושאי מזון ותרופות.

התקנות אינן מתירות ליצרני מיקור חוץ לייצר או לארוז מחדש את המוצרים תחת שמם של מותגים אחרים. לארגונים וליחידים "אסור להמציא או להפיץ מידע בטיחות מזון כוזב", נכתב בטיוטה. "על התקשורת [...] להיות אובייקטיבית ולמסור דיווחים חדשותיים הוגנים על כשלים בבטיחות מזון".

עוד נמסר, כי השחיתות הפושה במערכת הבריאות נובעת בחלקה מרמות שכר נמוכות בקרב רופאים ואחיות.

הולנד וסין משתפות פעולה במחקר ופיתוח

ללא כל קשר, עומד קואופרטיב החלב ההולנדי FrieslandCampina, להקים בסין מרכז מו"פ בשם SDDDC (the Sino-Dutch Dairy Development Centre). המרכז יתמקד בשכלול תהליכי הייצור של מוצרי החלב ובשיפור הבטיחות והאיכות לאורכה של "שרשרת החלב", כך מסר הקואופרטיב בהודעה לעיתונות.

שיא חדש למחירי החלב בשער הרפת באיחוד האירופי

המרכז יפגיש בין מומחים סינים מהאוניברסיטה החקלאית של סין CAU, למומחים הולנדים מהאוניברסיטה וממרכז המחקר של ואגנינגן (Wageningen).
ד"ר Li Shengli, מרצה למדעי החלב ב CAU אמר: "תעשיית החלב הסינית תעבור מהתמקדות בהגדלת התפוקה לקידום ולשיפור נושאים, כגון איכות, בטיחות ויעילות".
מנכ"ל Cees't Hart, FrieslandCampina, אמר: "סין נחושה להפוך לשוק החלב הגדול והחשוב בעולם. לכן ניכרת חשיבות רבה בהפקת מלוא הפוטנציאל הטמון בה, לשם ייצור כמויות גדולות יותר של חלב העומד בדרישות תקני הבטיחות והאיכות הגבוהים ביותר. הגישה ההולנדית ל'שרשרת החלב', שכותרתה 'From Grass to Glass' [ממרעה למשקה], היא אבן יסוד של בטיחות ואיכות מובטחות".

שיא חדש למחירי החלב בשער הרפת באיחוד האירופי

דצמבר 2013

רמת מחירי החלב באירופה הגיעה לשיאים חדשים ובכמה מהחברות והקואופרטיבים טיפסה ל-40 אירו ל-100 ק"ג.
קואופרטיב העל ההולנדי FrieslandCampina העלה באחרונה את המחיר המובטח לחלב ב-0.75 אירו, ל-43.43 אירו ל-100 ק"ג.
המחיר ששילם קואופרטיב Arla Foods באוקטובר 2013 היה 39.03 אירו ל-100 ק"ג, עם התחייבות לתוספת של 1.00 אירו בנובמבר.
לפי סקר מחירים, המבוסס על 16 חברות ברחבי אירופה, המחיר הממוצע בחודש אוקטובר היה 39.86 אירו ל-100 ק"ג.
המחיר שמשלמות רוב המחלבות, כגון Glanbia Dairy Crest, נע בין 39 ל-44 אירו ל-100 ק"ג, כשבתחתית הרשימה נמצאות Lactalis מצרפת (36.18 אירו) וקואופרטיב First האנגלי (35.41 אירו).
החישוב הממוצע האחרון של האיחוד האירופי גבוה ב-18.7% (6.28 אירו) מהממוצע השנתי של 2012. המחירים שמשלמות מרבית החברות גבוהים מתמיד, וגבוהים אף מאלה ששולמו בסוף 2007, לפני פרוץ המשבר הפיננסי העולמי.
נראה כי העלייה במחירי החלב היא מגמה כלל-אירופית. על פי הנציבות האירופית, הממוצע המבוסס על תשואות, עמד ב-1 בספטמבר על 38.46 אירו ל-100 לק"ג - עלייה של 12% מחודש מאי.
בישיבת ההנהלה האחרונה של הנציבות האירופית צוין כי אספקת החלב באירופה ירדה בחודשים ינואר-אוגוסט 2013 ב-0.9% לעומת התקופה המקבילה ב-2012.
מחירי החלב הגבוהים, יחד עם עלויות ההזנה הנמוכות, מובילים לשיפור ברווחיות יצרני החלב.

עלייה בייצור החמאה ואבקת החלב בארה"ב

דצמבר 2013

האמריקנים צורכים יותר חמאה, מה שמוביל לעלייה ניכרת בייצור. בחזית חומרי הגלם מובילות תרכובות חלבון מי-הגבינה ואבקת חלב כחוש. הנתונים העדכניים של משרד החקלאות האמריקני מצביעים על עלייה של 1.2%, בייצור חמאה מדצמבר 2012. כמות של 66,225 טון, שיוצרה בחודש אוקטובר 2013, מייצגת עלייה של 10.2% בהשוואה לכמות שיוצרה בספטמבר 2013. "ייצור החמאה נסק בחמש השנים האחרונות", אומר Peter Vitaliano, כלכלן ראשי בפדרציה הלאומית של יצרני החלב (NMPF) בארה"ב. רמת הצריכה, הגבוהה זה 40 שנה, עלתה ל-2.54 ק"ג לנפש לשנה, מנקודת השפל של 1.86 ק"ג לנפש בשנת 1997. עלייה זו מונעת על ידי אופנות של חובבי קולינריה, המכונים "פודיס" (foodies), ועל ידי מגמות של בישול גורמה. מדובר בחדשות טובות לתעשיית החלב, ובייחוד לתעשייה במדינות שבהן ייצור החלב משמעותי, כגון ויסקונסין וקליפורניה.

חלבוני מי-גבינה מרוכזים (WPC): עלייה גדולה

נתוני הייצור העדכניים של משרד החקלאות האמריקני מצביעים גם על עלייה גדולה בייצור חלבוני מי-גבינה מרוכזים (WPC - whey protein concentrate). ב-12 החודשים האחרונים חל גידול של 18.4% בתפוקת WPC למאכל אדם (כמות קטנה יותר מיועדת להזנת בעלי חיים). סך הייצור האמריקני הגיע בחודש אוקטובר 2013 ל-18,692 טון, לעומת 25,784 טון בשנת 2012 כולה. הייצור בחודש אוקטובר 2013 עלה ב-10.7% לעומת ספטמבר לפניו. עלייה חדשה של 13.4%, ל-24,216 טון, מעמידה את כמות ה-WPC למאכל אדם במחסנים ברמה זהה לזו של אשתקד. סך מלאי ה-WPC עמד באוקטובר 2013 על 23,447 טון - 38.5% יותר מאוקטובר אשתקד, וב-5.7% יותר מזו שבספטמבר לפניו. תפוקת הלקטוז היתה 40,258 טון באוקטובר והמלאים עמדו על 42,361 טון.

עלייה בתפוקת אבקת החלב

במהלך 2013 חלה עלייה משמעותית בתפוקת של אבקת חלב כחוש (skimmed milk - SMP powder). הכמות שיוצרה באוקטובר היתה 28,305 טון, כלומר, מאז אוקטובר אשתקד היה שיעור הגידול בייצור 36.7% וב-15.1% לעומת החודש שלפניו. תפוקת ה-SMP התאימה עצמה לרמת המחירים הגבוהה בעולם. באוקטובר היה היצוא האמריקני גבוה ב-56% מהיצוא בשנה הקודמת. ואכן, סין, אינדונזיה ווייטנאם הגדילו מאוד את נפח יבוא ה-SMP למדינותיהן. בעשרת החודשים הראשונים של 2013 עלה יצוא ה-SMP האמריקני בשיעור 21%, והכמות שיוצאה לאורך השנה כולה (מאוקטובר 2012), היתה 465,000 טון.